

Repertoriumnummer 2017/
Datum van uitspraak 2 februari 2017
Rolnummer 2015/AB/1047

Uitgifte

Uitgereikt aan
op
€
JGR

Arbeidshof te Brussel

zevende kamer

Arrest

SOCIALE ZEKERHEID - bijdragen
tegensprekelijk arrest
heropening van de debatten

INTERNATIONAL PROM ORCHESTRA VZW, met maatschappelijke zetel te 3980
TESSENDERLO, Neerstraat 131 bus 2, appellante, vertegenwoordigd door mr. CLAES Rafaël,
advocaat te 1150 BRUSSEL, Tervurenlaan 412 b 15,

tegen

RIJKSDIENST VOOR SOCIALE ZEKERHEID, met zetel te 1060 BRUSSEL, Victor Hortaplein 11,
geïntimeerde, vertegenwoordigd door mr. STAELENS Bart, advocaat te 8000 BRUGGE,
Gerard Davidstraat 46 bus 1 (Stockhouderskasteel).

*

Na beraad, spreekt het arbeidshof te Brussel het volgend arrest uit:

Gelet op de stukken van de rechtspleging, in het bijzonder op:

- het voor eensluidend verklaard afschrift van het bestreden vonnis, uitgesproken op tegenspraak op 11 januari 2006 door de arbeidsrechtbank te Brugge, 3^e kamer (A.R. 108.119),
- het voor eensluidend verklaard afschrift van het arrest, uitgesproken op tegenspraak op 6 januari 2011 door het arbeidshof te Gent, afdeling Brugge, 6^e kamer (A.R. 2008/AR/207),
- het voor eensluidend verklaard van het arrest van het Hof van Cassatie, uitgesproken op 15 september 2014 door de 3^e kamer (S.12.0006.N), waarbij de zaak wordt verwezen naar dit arbeidshof,
- de dagvaarding na Cassatie, betekend op 13 november 2015 en neergelegd ter griffie op 24 november 2015,
- de neergelegde conclusies,
- de voorgelegde stukken.

*

De partijen hebben hun middelen en conclusies uiteengezet tijdens de openbare terechtzitting van 17 november 2016, waarna de debatten werden gesloten, de zaak in beraad werd genomen en voor uitspraak gesteld op 15 december 2016. De uitspraak werd verdaagd tot op heden.

*

De feiten en de rechtspleging die voorafging

1.

De vzw International Prom Orchestra (hierna “de vzw” genoemd) stelde in de loop van 1998 en 1999 een groot aantal werknemers tewerk die betrokken waren bij de opvoering van de Nederlandstalige versie van de musical “Les Misérables” in de Stadsschouwburg van Antwerpen. De producent van deze musical was de N.V. Music Hall. De productie ging in première op 24 mei 1998 en de laatste voorstelling vond plaats op 25 april 1999.

2.

In de loop van 1999 voerde de RSZ een onderzoek uit naar een aantal vergoedingen die de vzw betaalde aan haar personeel.

Het betrof reisvergoedingen en kledijvergoedingen, maaltijdvergoedingen en de vergoeding voor de afstand van naburige rechten als bepaald in de auteurswet van 1994. Uiteindelijk was de RSZ bereid om de reisvergoedingen en de kledijvergoedingen niet als loon te beschouwen.

Met een aangetekende brief van 25 september 2001 stelde de RSZ de vzw in kennis van zijn beslissing om de vergoedingen voor afstand van naburige rechten en de maaltijdvergoedingen die betaald werden in het kader van de musical “Les Misérables” te beschouwen als loon waarop socialezekerheidsbijdragen verschuldigd waren.

De RSZ maakte toepassing van artikel 22 van de RSZ -wet¹ en ging over tot de ambtshalve aangifte van deze vergoedingen voor de periode van het eerste kwartaal 1998 tot en met het tweede kwartaal 1999.

3.

Op 12 maart 2002 liet de RSZ de vzw dagvaarden voor de arbeidsrechtbank te Brugge. De RSZ vorderde de betaling van 361.925,13 € overeenkomstig het rekeninguittreksel van 31 januari 2002 dat was gehecht aan de dagvaarding, te verhogen met de wettelijke intresten.

¹ Wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders

4.

Met een vonnis van 11 januari 2006 oordeelde de arbeidsrechtbank te Brugge dat de maaltijdvergoedingen wel degelijk de terugbetaling van kosten eigen aan de werkgever waren zodat de vordering van de RSZ betreffende deze vergoedingen ongegrond was.

Wat de vergoeding voor de afstand van de naburige rechten betreft, oordeelde de arbeidsrechtbank dat er geen bewijs van een effectieve afstand van naburige rechten was zodat het ging om verdoken loon waarop socialezekerheidsbijdragen verschuldigd waren. De rechtbank oordeelde dat het gedeelte van de vordering van de RSZ dat betrekking heeft op de vergoedingen voor afstand van de naburige rechten gegrond was en beval de heropening van de debatten opdat de RSZ zijn vordering zou herformuleren.

5.

Het vonnis werd betekend aan de vzw bij gerechtsdeurwaardersexploot van 3 november 2008.

Met een verzoekschrift neergelegd ter griffie van het arbeidshof te Gent (afdeling Brugge) op 2 december 2008 stelde de vzw hoger beroep in tegen het vonnis van de arbeidsrechtbank te Brugge.

De RSZ stelde geen incidenteel beroep in (ook al werd zijn eis met betrekking tot de maaltijdvergoeding afgewezen).

6.

Met een arrest van 6 januari 2011 verklaarde het arbeidshof te Gent het hoger beroep van de vzw ontvankelijk en gegrond en vernietigde het vonnis van de arbeidsrechtbank te Brugge, behalve voor wat betreft de toelaatbaarheid van de vordering van de RSZ en de beslissing tot afwijzing van de RSZ inzake de bijdragen op de maaltijdvergoedingen.

Het arbeidshof verklaarde de vordering van de RSZ volledig ongegrond en veroordeelde de RSZ tot de kosten in eerste aanleg en in hoger beroep.

7.

Op 17 januari 2012 stelde de RSZ cassatieberoep in tegen het arrest van het arbeidshof te Gent.

Met een arrest van 15 september 2014 vernietigde het Hof van Cassatie het arrest van het arbeidshof te Gent behalve in zoverre dit het hoger beroep ontvankelijk verklaarde en verwees de aldus beperkte zaak naar het arbeidshof te Brussel.

8.

Met een dagvaarding van 13 november 2015 maakte de RSZ de zaak aanhangig bij het arbeidshof te Brussel.

Het hoger beroep en de vorderingen waarover het arbeidshof te Brussel uitspraak moet doen

9.

De vzw vordert :

“de vorderingen van de R.S.Z. bij dagvaarding na cassatie onontvankelijk, minstens ongegrond te verklaren, en bijgevolg:

het hoger beroep ingesteld door IPO voor het Arbeidshof te Gent ontvankelijk en gegrond te verklaren;

akte te verlenen van het feit dat de R.S.Z. in de meegedeelde beroepsconclusie voor het Arbeidshof bevestigde te berusten in het onderdeel van het bestreden vonnis dat oordeelde dat op de maaltijdvergoedingen géén R.S.Z.-bijdragen verschuldigd zijn .

bijgevolg, het vonnis van 11 januari 2006 van de Arbeidsrechtbank te Brugge (A.R. nr. 108.119) teniet te doen, en doende wat de eerste rechter had moeten doen;

- de vordering van de R.S.Z. onontvankelijk te verklaren, gelet op de schending van de beginselen van behoorlijk bestuur, ten gevolge van de overschrijding van de redelijke termijn en de schending van het vertrouwensbeginsel en het recht op rechtszekerheid;

- de vordering van de R.S.Z. minstens ongegrond te verklaren, wat betreft de vergoedingen voor afstand van naburige rechten;

subsidiar: in de mate dat het Arbeidshof de principiële stellingname van de Arbeidsrechtbank inzake de vergoedingen voor afstand van de naburige rechten volgt: de heropening der debatten te bevelen om over de bedragen stelling te nemen;

subsidiar: in de mate dat het Arbeidshof de principiële stellingname van de Arbeidsrechtbank inzake de vergoedingen voor afstand van de naburige rechten volgt: de interesten slechts toe te kennen ten belope van 2/3 van de periode waarop de R.S.Z. deze vordert, bij wijze van schadevergoeding voor het foutief laten verstrijken van tijd in de opvolging van het dossier, zowel in de fase voorafgaand aan de dagvaarding, als in de fase daaropvolgend;

- de R.S.Z. te veroordelen tot de kosten van het geding, zijnde de rechtsplegingvergoeding in eerste aanleg van 7.700,00 EUR en de rechtsplegingvergoeding in hoger beroep van 7.700,00 EUR;

- inzake de kosten van de betekening van het vonnis: akte te verlenen van het feit dat IPO zich naar de wijsheid gedraagt.”

10.

De RSZ bevestigt in zijn conclusies dat hij berust in het onderdeel van het vonnis waarbij zijn vordering tot betaling van sociale bijdragen op de maaltijdvergoedingen als ongegrond werd beoordeeld.

De RSZ vraagt om het vonnis te bevestigen in al zijn beschikkingen en de vzw te veroordelen tot de kosten van beide instanties .

Bespreking

de vergoeding voor naburige rechten

11.

Het blijkt uit de stukken en er bestaat geen betwisting over dat de vzw maandelijks aan een aantal werknemers een vergoeding voor naburige rechten betaalde bovenop het gewone loon waarop de vzw sociale bijdragen betaalden .

De betwisting gaat over de vraag of deze vergoeding voor naburige rechten eveneens loon is waarop socialezekerheidsbijdragen verschuldigd zijn .

12.

Met zijn arrest van 15 september 2014 verbrak het Hof van Cassatie het arrest van het arbeidshof te Gent op basis van de volgende overwegingen:

“1. Krachtens artikel 14, § 1, RSZ-Wet en artikel 23, eerste lid, Algemene Beginselenwet Sociale Zekerheid, worden de bijdragen voor sociale zekerheid berekend op basis van het loon van de werknemer.

Krachtens artikel 14, § 2, RSZ-Wet en artikel 23, tweede lid, Algemene Beginselenwet Sociale Zekerheid wordt het begrip loon bepaald bij artikel 2 Loonbeschermingswet. De laatstgenoemde bepaling verstaat onder "loon" het loon in geld en de in geld waardeerbare voordelen waarop de werknemer ingevolge zijn dienstbetrekking recht heeft ten laste van de werkgever.

Overeenkomstig artikel 35, § 3, eerste lid, Auteurswet 1994 kunnen de vermogensrechten, wanneer een uitvoerende kunstenaar een prestatie levert ter uitvoering van een arbeidsovereenkomst of een statuut, worden overgedragen aan de werkgever voor zover uitdrukkelijk in die overdracht van rechten is voorzien en voor zover de prestatie binnen het toepassingsgebied van de overeenkomst of het statuut valt.

2. Uit de voormelde wetsbepalingen en hun onderlinge samenhang volgt dat de vergoeding die de door een arbeidsovereenkomst verbonden uitvoerende kunstenaar van zijn werkgever ontvangt, voor de overdracht van zijn vermogensrechten waartoe hij zich bij het sluiten van de arbeidsovereenkomst had verbonden, een tegenprestatie is voor de overdracht van rechten met betrekking tot een in uitvoering van de arbeidsovereenkomst geleverde prestatie. Die vergoeding is bijgevolg, in de regel, een voordeel waarop de werknemer ingevolge zijn dienstbetrekking recht heeft ten laste van zijn werkgever en maakt aldus deel uit van het loon op basis waarvan de socialezekerheidsbijdragen berekend worden.

3. *De appelrechters die, nadat zij hebben vastgesteld dat de dienstbetrekking van de uitvoerende kunstenaars de deelname aan de uitvoeringen van een musical als voorwerp had waarvan de opnames werden gecommmercialiseerd, dat de afstand van naburige rechten was opgenomen in de bijlagen A - bijzondere bepalingen bij de arbeidsovereenkomst en dat de vergoeding van 400 euro per maand forfaitair werd betaald gedurende de effectieve tewerkstelling, oordelen dat de vergoeding voor de overdracht van naburige rechten aan de werkgever niet als loon kan worden aangemerkt, schenden de aangevoerde wetsbepalingen.*

13.

Zoals vermeld in het voormelde arrest van het Hof van Cassatie, worden de bijdragen voor sociale zekerheid berekend op basis van *het loon* van de werknemer waarbij voor het begrip loon wordt verwezen naar artikel 2 Loonbeschermingswet (artikel 14, § 1 en 2 RSZ-Wet en artikel 23, eerste en tweede lid, Algemene Beginselenwet Sociale Zekerheid).

Artikel 2 Loonbeschermingswet verstaat onder "loon" het loon in geld en de in geld waardeerbare voordelen waarop de werknemer ingevolge zijn dienstbetrekking recht heeft ten laste van de werkgever.

14.

Als stuk 5 legt de RSZ een document F 33 van 25 januari 2000 neer met daarin voor de 68 betrokken werknemers, per kwartaal (1/1998 tot en met 2/1999) het bedrag van de vergoeding voor naburige rechten die de vzw betaalde en die de RSZ dus als brutoloon in aanmerking neemt.

De vergoeding voor naburige rechten werd enkel betaald aan de acteurs en muzikanten die optraden in de musical. Uit de cijfers blijkt dat sommige werknemers 48.000 fr. per kwartaal kregen hetzij 16.000 fr. of +- 400 € per maand en dat andere werknemers, klaarblijkelijk degenen die een hoofdrol speelden, 60.000 fr. per kwartaal hetzij 20.000 fr. of +- 500 € per maand kregen. De partijen zijn het er over eens en het blijkt ook uit dit stuk dat het forfaitair maandbedrag, zoals het loon, werd uitbetaald pro rata het aantal effectief gewerkte dagen in de betrokken maand.

15.

De RSZ legt een exemplaar neer van een arbeidsovereenkomst voor een kledster, die geen recht had op een vergoeding voor naburige rechten en een arbeidsovereenkomst voor een muzikant die wel recht had op deze vergoeding. Het recht op deze vergoeding werd opgenomen in een bijlage A "bijzondere bepalingen".

Er bestaat geen betwisting over dat de arbeidsovereenkomsten voor de andere muzikanten en voor de acteurs dezelfde bepalingen en bijlage bevatten. De vzw legt ook de tekst van deze bijlage neer.

Daarin stond: "(...)Artikel D

1. Met het oog op de exploitatie van de produktie doet de Werknemer op exclusieve wijze t.v.v. de Werkgever en de producent afstand van de volgende naburige rechten op zijn uitvoering(en), zonder enige beperking qua tijd en territorium. Deze afstand omvat de rechten op de volgende exploitatievormen en -wijzen zoals, maar niet beperkt tot:

1.1. Het reproductierecht

1.1.1. het recht de uitvoeringen geheel of gedeeltelijk fonografisch, audiovisueel of multimediaal vast te (laten) leggen op om het even welke drager met elk procédé;

1.1.2. het recht deze dragers geheel of gedeeltelijk te (laten) verveelvoudigen, te (laten) verdelen, verhuren of verkopen aan radio-en televisie-omroepen met het oog op de openbare uitzending ervan.

Indien zou worden overgegaan tot commerciële exploitatie op geluids-en/ of audiovisuele drager op een andere wijze dan deze genoemd in

1.1.2., zullen in een aparte overeenkomst tussen de Werknemer en de werkgever resp. de producent, de voorwaarden voor deze exploitatie overeengekomen worden.

1.2. Het recht tot mededeling aan het publiek het recht tot directe gehele of gedeeltelijke mededeling aan het publiek in zalen of andere voor het publiek toegankelijke zalen, via uitzending op radio en televisie en dit op om het even welke wijze (via hertzgolven, satelliet, kabel, interactief en on demand);

1.3. Secundaire gebruiksrechten

het recht op gehele of gedeeltelijke reproductie en publikatie voor promotie en reclamedoeleiden inclusief sponsoring en merchandising.

2. Voor de afstand van de naburige rechten door de Werknemer op hoger omschreven uitvoering(en) ontvangt hij van de Werkgever een maandelijkse forfaitaire vergoeding van #,- BEF.

3. De Werknemer erkent dat de maandelijkse forfaitaire vergoeding bepaald in 2. de onder 1. omschreven afstand aan de Werkgever volledig dekt en aanvaardt dat deze conform de beroepsgebruiken billijk is.

4. De Werknemer verbindt zich ertoe zijn morele rechten niet uit te oefenen op een wijze die in strijd is met de beroepsgebruiken en de noodwendigheden van de sector.

5. De Werknemer waarborgt de Werkgever dat hij vrij en gemachtigd is om deze afstand van rechten toe te staan. De Werknemer vrijwaart de Werkgever voor alle aanspraken van derden, met inbegrip van beheersvennootschappen, en zal de Werkgever volledig schadeloos stellen indien de betreffende aanspraken gegrond zouden zijn .”.

16.

Het volgt uit de bepalingen van *de wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten* dat de werknemer zelf titularis is van het auteursrecht en de naburige rechten naar aanleiding van prestaties die hij levert ter uitvoering van een arbeidsovereenkomst.

Er bestaat geen betwisting over tussen de partijen dat de betrokken werknemers van de vzw (acteurs en muzikanten) *uitvoerende kunstenaars* zijn zoals bepaald in afdeling twee van de Auteurswet 1994. Deze wet, in de versie zoals van toepassing op de feiten, bepaalde het volgende:

Afdeling 2. - Bepalingen betreffende de uitvoerende kunstenaars.

Art. 34. De uitvoerende kunstenaar heeft een onvervreemdbaar moreel recht op zijn prestatie.

De globale afstand van de toekomstige uitoefening van dat recht is nietig.

De uitvoerende kunstenaar heeft het recht zijn naam vermeld te zien overeenkomstig de eerlijke beroepsgebruiken, almede een onjuiste toeschrijving te verbieden.

Niettegenstaande enige afstand behoudt de uitvoerende kunstenaar het recht om zich te verzetten tegen elke misvorming, verminking (of andere wijziging) van zijn prestatie, dan wel tegen enige andere aantasting ervan die zijn eer of zijn reputatie kunnen schaden.

Art. 35. § 1. Alleen de uitvoerende kunstenaar heeft het recht om zijn prestatie te reproduceren of de reproductie ervan toe te staan, op welke wijze of in welke vorm ook.

Dat recht omvat onder meer het exclusieve recht om de verhuring of de uitlening ervan toe te staan. Alleen hij heeft het recht om zijn prestatie volgens om het even welk procédé aan het publiek mede te delen.

De rechten van de uitvoerende kunstenaar omvatten het exclusieve distributierecht dat slechts wordt uitgeput in geval van een eerste verkoop door de uitvoerende kunstenaar van de reproductie van zijn prestatie in de Europese Unie of met diens toestemming.

Ook variété- en circusartisten worden als uitvoerende kunstenaars beschouwd. Aanvullende kunstenaars die volgens de beroepsgebruiken als dusdanig zijn erkend, worden niet als uitvoerende kunstenaars beschouwd.

§ 2. Ten aanzien van de uitvoerende kunstenaar worden alle contracten schriftelijk bewezen.

De contractuele bedingen met betrekking tot de rechten van de uitvoerende kunstenaar en de exploitatiebewijzen ervan moeten restrictief worden geïnterpreteerd. De overdracht van het voorwerp waarin een vastlegging van de prestatie is geïncorporeerd, leidt niet tot het recht om de prestatie te exploiteren.

De verkrijger van het recht moet de prestatie overeenkomstig de eerlijke beroepsgebruiken exploiteren.

De overdracht van de rechten betreffende nog onbekende (exploitatievormen) is nietig, niettegenstaande enige daarmee strijdige bepaling.

De overdracht van de vermogensrechten betreffende toekomstige prestaties geldt slechts voor een beperkte tijd en voor zover het genre van de prestaties waarop de overdracht betrekking heeft, bepaald is.

§ 3. Wanneer een uitvoerend kunstenaar een prestatie levert ter uitvoering van een arbeidsovereenkomst of een statuut, kunnen de vermogensrechten worden overgedragen aan de werkgever voor zover uitdrukkelijk in die overdracht van rechten is voorzien en voor zover de prestatie binnen het (toepassingsgebied) van de overeenkomst of het statuut valt.

Wanneer een uitvoerend kunstenaar een prestatie levert ter uitvoering van een bestelling, kunnen de vermogensrechten worden overgedragen aan degene die de bestelling heeft geplaatst voor zover deze laatste een activiteit uitoefent in de niet-culturele sector of in de reclamewereld, voor zover de prestatie bestemd is voor die activiteit en uitdrukkelijk in die overdracht van rechten is voorzien.

In die gevallen is § 2, derde tot vijfde lid, niet van toepassing.

De strekking van die overdracht en de wijze waarop ze plaatsvindt, kunnen bij collectieve overeenkomst worden bepaald.

17.

Het volgt uit deze wettelijke bepalingen dat de vzw of de producent van de musical verplicht was met de betrokken werknemers- uitvoerende kunstenaars- een schriftelijke overeenkomst te sluiten waarin deze hun toestemming gaven met de afstand van hun naburige rechten opdat zij een cd van de musical in het Nederlands konden opnemen en verkopen en ook de andere reproducties die de vzw opsomt in zijn conclusies konden realiseren (een fotoboek, een video-opname die op televisie werd uitgezonden en de CD opname die via de radio werd uitgezonden).

De vzw en de producent, die samenwerkten met het oog op de opvoering en commercialisatie van de musical, hebben er niet voor gekozen om een overeenkomst te sluiten tussen de uitvoerende kunstenaars en de producent. De producent was nochtans degene die de voormelde reproducties commercialiseerde en de vzw –die overigens geen winstoogmerk heeft- trad enkel op als werkgever. Zij hebben ervoor gekozen een overeenkomst te sluiten tussen de vzw en zijn werknemers. Deze formule bood het voordeel dat een soepelere wettelijke regeling gold en met name dat de bepalingen van artikel 25 § 2, derde tot vijfde lid, niet van toepassing waren (namelijk “*De verkrijger van het recht moet de prestatie overeenkomstig de eerlijke beroepsgebruiken exploiteren.*”).

De overdracht van de rechten betreffende nog onbekende exploitatievormen is nietig, niettegenstaande enige daarmee strijdige bepaling.

De overdracht van de vermogensrechten betreffende toekomstige prestaties geldt slechts voor een beperkte tijd en voor zover het genre van de prestaties waarop de overdracht betrekking heeft, bepaald is.”).

18.

In de arbeidsovereenkomst die de RSZ neerlegt, blijkt dat een bruto maandloon van 25.000 fr. hetzij 620 per maand € werd overeengekomen en dat de forfaitaire vergoeding voor de afstand van naburige rechten 400 € per maand bedroeg. Onafgezien de vraag of dit laatste bedrag werkelijk beantwoordde aan de waarde van deze afstand, kan hoe dan ook niet anders dan vastgesteld

worden dat het hier gaat om een vergoeding in geld waarop de werknemer ingevolge zijn dienstbetrekking recht had ten laste van de werkgever.

Uit de arbeidsovereenkomst blijkt immers dat de muzikant werd aangeworven om deel te nemen aan de muziekuitvoering bij de voorstellingen van de musical “*Les Misérables*” in de Stadsschouwburg te Antwerpen. Er werd overeengekomen dat hij zou spelen tijdens de voorstellingen en diende deel te nemen aan de repetities en de voorbereidingen en aan de activiteiten ten behoeve van de publiciteit en dergelijke. De instemming die de werknemer gaf met de overdracht van zijn naburige rechten en het recht om zijn portret en zijn naam te gebruiken maakten onlosmakelijk deel uit van zijn medewerking als werknemer-muzikant aan de realisatie van de musical, de vertoning daarvan en de audiovisuele reproductie daarvan.

Zonder de arbeidsovereenkomst en de uitvoering daarvan zou de werknemer geen naburige rechten op de reproductie van de musical gehad hebben.

Indien hij als werknemer zijn toestemming met de reproductie van de musical niet zou gegeven hebben, kon een essentieel onderdeel van de onderneming waarvoor hij werd aangeworven niet gerealiseerd worden. Het opvoeren van de musical vereiste vanzelf de nodige publiciteit en weerklink op radio en televisie; de uitgave van een fotoboek, de verkoop van cd's en de eventuele uitzending op televisie leverden bijkomende inkomsten op die bijdroegen tot de rentabiliteit van het project.

Op basis van al deze feitelijke elementen kan dit arbeidshof niet anders dan besluiten dat de vergoedingen die de vzw betaalde voor de afstand van de naburige rechten loon waren waarop sociale zekerheidsbijdragen verschuldigd waren.

19.

De vzw verwijst uitgebreid naar het feit dat sinds 2008 de fiscale wetgeving in die zin werd gewijzigd dat tot een bepaald bedrag te inkomsten uit auteursrechten en naburige rechten als roerende inkomsten worden beschouwd en enkel het bedrag boven die grens als beroepsinkomsten worden beschouwd.² Dit gegeven verandert niets aan de uitlegging van het loonbegrip in de RSZ-wetgeving en de analyse hierboven.

Verder verwijst de vzw ook naar een brief van het bestuur der juridische diensten van de RSZ van 8 maart 1996 met als onderwerp auteursrechten en naburige rechten - schouwspel artiesten. In deze brief staat: *“De vergoedingen voor auteursrechten en naburige rechten die aan een schouwspel-artiesten worden betaald zijn volgens ons niet verschuldigd krachtens zijn dienstbetrekking alhoewel deze dienstbetrekking aan de basis kan liggen van het ontstaan van deze rechten.”*

De vzw kan niet gevolgd worden waar zij stelt dat zij op basis van deze brief er rechtmatig mocht op vertrouwen dat zij geen sociale bijdragen diende te betalen op de vergoedingen voor de afstand van

² Wet van 16 juli 2008 tot wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 en tot instelling van een forfaitaire belastingregeling inzake auteursrechten en naburige rechten, B.S., 30 juli 2008.

naburige rechten. Zij bevestigt in haar conclusies dat deze brief niet kaderde in dit dossier. Het blijkt niet eens dat zij kennis had van deze brief die dateert van lang voor de feiten. Zij vermeldt ook niet hoe zij kennis heeft gekregen van deze brief, die klaarblijkelijk een antwoord is op een brief aan de RSZ die niet wordt neergelegd. Het kan ook niet uitgesloten worden dat de vraag die gesteld werd betrekking had op vergoedingen voor auteursrechten en naburige rechten die betaald werden door een andere persoon dan de werkgever. De brief van de RSZ geeft daarover geen uitsluitel. De RSZ maakte in de brief overigens voorbehoud voor de uiteindelijke beoordeling omdat hij geen kennis had van het concrete dossier. Ook wat betreft de onvolledige passage uit de online onderrichtingen voor de werkgevers van de RSZ, zoals aangehaald in een juridische publicatie in 2008, gelden dezelfde opmerkingen.

20.

De algemene beginselen van behoorlijk bestuur

De vzw zet in zijn conclusies uiteen:

- *De R.S.Z. geeft in deze zaak al jarenlang duidelijk geen blijk van behoorlijk bestuur.*
- *Nadat hij door de vzw bij brief van 26 juli 1999 ten volle geïnformeerd was, nam hij pas ruim twee jaar later bij brief van 25 september 2001 stelling in, om vervolgens op 12 maart 2002 te dagvaarden.*
- *Ook na het arrest van het Arbeidshof van Gent van 6 januari 2011 wachtte de R.S.Z. – méér dan een jaar – tot 17 januari 2012 om een voorziening tot cassatie neer te leggen.*
- *Na het arrest van het Hof van Cassatie van 15 september 2014 heeft de R.S.Z. pas op 13 november 2015 – opnieuw na ruim méér dan een jaar wachten – een dagvaarding na cassatie betekend.*
- *De R.S.Z. laat tot op vandaag na die vordering, in de huidige stand van de procedure waar de discussie enkel betrekking heeft op de vergoeding naburige rechten (door de R.S.Z. als loon beschouwd) cijfermatig concreet te begroten. In het vonnis van de Arbeidsrechtbank van Brugge van 11 januari 2006 had de Arbeidsrechtbank daarop gewezen en de R.S.Z. gevraagd om zijn vordering te herformuleren. Met het oog daarop werd de heropening van de debatten bevolen. Méér dan 10 jaar later heeft de R.S.Z. zich nog altijd niet de moeite getroost om een becijferde begroting van de vordering voor te leggen, noch aan het Arbeidshof van Gent, en evenmin aan uw Hof, ook niet nadat ook in deze tweede beroepsprocedure IPO de R.S.Z. daarop wees in de aanvullende beroepsconclusie van juni 2016.*
- *Met het betekenen van een dagvaarding voor een bedrag van 361.925,13 EUR heeft de RSZ een zwaard van Damocles boven de VZW gehangen – zodat de VZW zo goed als lam gelegd werd. Met het verstrijken van de tijd, en in het bijzonder door het laten verstrijken van onnodige tijd, zijn de interesten uiteraard steeds verder en dus ook deels onnodig blijven oplopen – en dan nog tegen een percentage dat elke band met de economische realiteit al lang verloren heeft.*

- door de schending van de redelijke termijn is er sprake van misbruik als de R.S.Z. gerechtelijke interesten vraagt voor de gehele periode ; gelet op het onnodige tijdsverloop vordert de vzw om de vordering inzake de interesten slechts ten belope van 66 % van de vordering van de R.S.Z. gegrond te verklaren.

21.

De RSZ dient de algemene beginselen van behoorlijk bestuur na te leven, wat ondermeer het recht op rechtszekerheid en het vertrouwensbeginsel omvat (vgl. wat betreft de RSZ , Cass. 29 november 2004, www.juridat.be) en het beginsel van de redelijke termijn (vgl. RvS, Doffagne en cons., nr. 216.316, 17 november 2011).

Daarnaast bepaalt artikel 6.1 EVRM dat eenieder bij het vaststellen van zijn burgerlijke rechten en verplichtingen of bij het bepalen van de gegrondheid van een tegen hem ingestelde strafvervolgung, recht heeft op de behandeling van zijn zaak binnen een redelijke termijn. Dit artikel is van toepassing op de geschillen waar sociale bijdragen worden gevorderd (vgl. EHRM, arrest Schouten en Meldrun/Nederland, 9 december 1994, 19005/91 en 19006/91, www.hudoc.echr.coe.int). Ook een rechtspersoon kan zich beroepen op dit artikel (vgl. EHRM, arrest 7 juli 1989 Unión Alimentaria Sanders S.A /Spanje, 11681/85, www.hudoc.echr.coe.int).

Het Hof van Cassatie bevestigde in dat verband de volgende regels:

- dat de algemene beginselen van behoorlijk bestuur die voor de RSZ bindend zijn , weliswaar het recht op rechtszekerheid insluiten, dat onder meer inhoudt dat de burger moet kunnen vertrouwen op wat hij alleen kan opvatten als een vaststaande gedrags- en beleidsregel, krachtens welke de openbare diensten de door hen bij hem gewekte gerechtvaardigde verwachtingen moeten inlossen ; dat de toepassing van die beginselen in de regel evenwel geen afwijking van de wet kan rechtvaardigen ;

-dat het arrest nergens in de motivering uitsluit dat verweerster een van de wettelijke voorwaarden voor het verkrijgen van de litigieuze vermindering van de werkgeversbijdragen niet heeft vervuld, zodat het arrest niet zonder de wettelijke bepalingen te schenden en de algemene rechtsbeginselen te miskennen die in dat onderdeel worden aangegeven, heeft kunnen beslissen dat de gevorderde bijdragen niet verschuldigd waren (Cass. 29 november 2004, www.juridat.be).

-geen enkele grondwettelijke of wettelijke bepaling of enig algemeen rechtsbeginsel stelt de administratieve overheid in de uitoefening van zijn bevoegdheden vrij van de verplichting voortvloeiend uit de artikelen 1382 en 1383 van het Burgerlijk Wetboek om de door zijn fout aan een ander toegebrachte schade te vergoeden. Dit beginsel geldt ook wanneer aan het bestuur verweten wordt onzorgvuldig te zijn opgetreden door, onder meer, na te laten te handelen binnen een redelijke termijn. (Cass. 27 oktober 2006, www.juridat.be);

22.

De gevorderde bijdragen zijn hoe dan ook verschuldigd op basis van de wettelijke bepalingen die van openbare orde zijn. Overeenkomstig artikel 42 van de RSZ-wet (in de versie zoals van toepassing in deze zaak) verjaarden de schuldvorderingen van de RSZ op de werkgevers die onder deze wet vallen na vijf jaar (na de wijziging bij wet van 29 april 1996, art. 75). De RSZ kon dus de bijdragen tot vijf jaar terugvorderen en ook de van rechtswege verschuldigde interesten en bijdrageopslagen.

23.

Verder is er geen sprake van een fout of rechtsmisbruik in hoofde van de RSZ en geen reden om de wettelijk verschuldigde interesten te beperken.

Het onderzoek startte in februari 1999 en kende een voortgang die niet abnormaal was: er waren verschillende brieven over en weer en bezoeken van de inspectie in de loop van 1999. In januari 2000 stelde de inspectie de formulieren F 33 op en het onderzoeksverslag werd bezorgd aan de RSZ. Daarna heeft het inderdaad geduurd tot september 2001, hetzij een jaar en negen maanden, alvorens de RSZ de vzw in kennis stelde van de ambtshalve regularisatie. In de maanden daarop volgden het bericht van wijziging der bijdragen en het rekeninguittreksel en op 12 maart 2002 de dagvaarding, wat opnieuw een normale voortgang was.

De voormelde termijn van een jaar en negen maanden is niet onverantwoord wanneer rekening wordt gehouden met de grote hoeveelheid aan dossiers die de RSZ moet verwerken zoals deze uiteenzet in zijn conclusies. De RSZ moet er voor waken dat hij de vorderingen in de diverse dossiers niet laat verjaren en moet daarbij noodgedwongen kiezen welke dossiers bij voorrang worden behandeld door de beschikbare personeelsleden. De vzw wist ook dat er na het onderzoek een reële kans bestond dat de RSZ de vergoedingen die zij betaalde als loon zou beschouwen en dat de RSZ de bijdragen kon vorderen zolang deze niet verjaard waren.

Waar de vzw als werkgever ervoor gekozen had de vergoedingen niet onmiddellijk zelf als loon aan te geven en er bijdragen op te betalen zoals zij wettelijk verplicht was, had dit vanzelf tot gevolg dat de bijdragen slechts gevorderd werden nadat de vergoedingen aan het licht kwamen ter gelegenheid van een controle door de RSZ. Op die manier bestond er voor de vzw een kans –en voor de RSZ een risico– dat de vordering van de RSZ verjaard zou zijn vooraleer de RSZ kennis kreeg van de betalingen en/of in staat was om de bijdragen te berekenen en te vorderen. Indien de vordering niet verjaard was, diende de RSZ eerst in detail de lonen op te sporen, de bijdragen te berekenen en de nodige stukken op te stellen om de betaling van de bijdragen te vorderen. Dit alles vergt vanzelf tijd en inzet van het personeel van de RSZ wat vermeden had kunnen worden indien de vzw zelf het loon had aangegeven en de bijdragen had betaald.

Het blijkt verder niet dat het door de vzw vermelde tijdsverloop voor de dagvaarding en daarna tijdens de procedure de rechten van verdediging van de vzw ook maar enigszins heeft geschonden. De vzw wist van bij de controle op welke wettelijke bepalingen de RSZ zich steunde en de vzw toont

niet concreet aan dat het voor haar niet meer mogelijk zou geweest zijn om de bewijsstukken te verzamelen ter weerlegging van de vordering.

De RSZ heeft inderdaad een jaar gewacht alvorens het cassatieberoep in te dienen en opnieuw 14 maanden gewacht om een dagvaarding na cassatie te betekenen. Het stond de vzw vrij om het arrest van het arbeidshof te Gent te laten betekenen opdat de termijn voor cassatie zou beginnen lopen. De vzw had ook zelf de dagvaarding na cassatie kunnen laten betekenen gezien uiteindelijk de vzw hoger beroep had ingesteld tegen het vonnis van de arbeidsrechtbank te Brugge.

Devolutieve kracht van het hoger beroep

24.

Hoger beroep tegen een eindvonnis of tegen een vonnis alvorens recht te doen maakt het geschil zelf aanhangig bij de rechter in hoger beroep (artikel 1068 eerste lid Gerechtelijk wetboek).

Door het hoger beroep is de vordering van de RSZ waarover de arbeidsrechtbank te Brugge in het bestreden vonnis nog niet volledig uitspraak deed, aanhangig bij het arbeidshof.

De RSZ legt als stuk 7 A het verbeterd rekeninguittreksel neer met weglating van de regularisatie voor de maaltijdvergoedingen. Dit resulteert in een totaal bedrag aan bijdragen ten belope van 151.878,92 €, bijdrageopslagen ten belope van 15.187,87 € en interesten berekend tot op 31 januari 2002 ten belope van 33.154,92 € het hij in totaal 200.221,71 €. De RSZ bevestigt ook uitdrukkelijk op bladzijde 17 van haar conclusies dat hij na het vonnis van de eerste rechter dit bedrag vordert.

Anders dan de vzw beweert in zijn conclusie, heeft de RSZ zijn vordering dus wel degelijk opnieuw begroot. De berekening van het gevorderde bedrag zou moeten blijken uit dit rekeninguittreksel en het voormelde document F 33 (stuk vijf) en de stukken 7 B, C, D en E die door de RSZ worden neergelegd.

Teneinde het recht van verdediging te respecteren past het om aan de vzw de gelegenheid te geven deze stukken en de berekening van de gevorderde bedragen te onderzoeken en daarover standpunt in te nemen zoals zij heeft gevraagd.

OM DEZE REDENEN

HET ARBEIDSHOF

Gelet op de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken, in het bijzonder op het artikel 24,

Rechtsprekend op tegenspraak, en binnen de perken waarin het over de betwisting gevat is na cassatie,

Verklaart het hoger beroep van de vzw International Prom Orchestra ongegrond,

Wijst de RSZ af van de bijdragen, bijdrageopslagen en interest die hij vorderde op de maaltijdvergoedingen .

Zegt dat de bedragen die de vzw International Prom Orchestra aan zijn werknemers betaalde als vergoedingen voor naburige rechten en waarop de door de RSZ gevorderde bijdragen berekend werden loon zijn in de zin van de RSZ wet, waarop sociale bijdragen verschuldigd zijn,

Alvorens verder te beslissen over de bedragen die de RSZ vordert ,

Heropent de debatten opdat de vzw International Prom Orchestra standpunt kan innemen over de gevorderde bedragen,

Bepaalt de volgende termijnen:

* de vzw International Prom Orchestra zal zijn conclusie en stukken neerleggen ter griffie op uiterlijk 5 mei 2017,

* de RSZ zal zijn conclusie en eventuele stukken neerleggen ter griffie op uiterlijk 7 augustus 2017,

* de vzw International Prom Orchestra zal haar syntheseconclusie neerleggen ter griffie op uiterlijk 5 oktober 2017.

Zegt dat de zaak opnieuw zal worden behandeld op de openbare zitting van **donderdag 16 november 2017 om 14u 30** voor een pleitduur van **45 min.**

Houdt de beslissing omtrent de proceskosten aan.

Aldus geweest en ondertekend door de zevende kamer van het Arbeidshof te Brussel,
samengesteld uit:

Carla CORBISIER,	raadsheer,
Christian LAURIERS,	raadsheer in sociale zaken, werkgever,
Jean-Pierre VAN CONINGSLOO,	raadsheer in sociale zaken, werknemer-arbeider,
bijgestaan door :	
Sven VAN DER HOEVEN,	griffier.

Carla CORBISIER

Sven VAN DER HOEVEN

Christian LAURIERS

Jean-Pierre VAN CONINGSLOO

en uitgesproken op de openbare terechtzitting van donderdag 2 februari 2017 door:

Carla CORBISIER, raadsheer,
bijgestaan door
Sven VAN DER HOEVEN, griffier.

Carla CORBISIER

Sven VAN DER HOEVEN